NN 49/2017 (24.5.2017.), Odluka o donošenju Programa stjecanja pedagoških kompetencija za strukovne učitelje i suradnike u nastavi

MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA

1129

Na temelju članka 37. Zakona o strukovnom obrazovanju (»Narodne novine«, broj: 30/2009, 24/2010 – članak 20. Zakona o Agenciji za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih i 22/2013 – članak 20. Zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru) ministar znanosti i obrazovanja donosi

ODLUKU

O DONOŠENJU PROGRAMA STJECANJA PEDAGOŠKIH KOMPETENCIJA ZA STRUKOVNE UČITELJE I SURADNIKE U NASTAVI

I.

Ovom Odlukom donosi se Program stjecanja pedagoških kompetencija za strukovne učitelje i suradnike u nastavi.

II.

Sadržaj Programa stjecanja pedagoških kompetencija za strukovne učitelje i suradnike u nastavi, sastavni je dio ove Odluke.

III.

Osobe koje su upisane u Program stjecanja pedagoških kompetencija za strukovne učitelje, suradnike u nastavi i mentore u skladu s Odlukom (klasa: 023-03/14-06/00003; urbroj: 533-25-14-0009) od 19. siječnja 2016. godine, nastavljaju obrazovanje po programu koji su ranije upisali.

IV.

Danom stupanja na snagu ove Odluke, prestaje važiti Odluka (klasa: 023-03/14-06/00003; urbroj: 533-25-14-0009) od 19. siječnja 2016. godine.

V.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Klasa: 023-03/14-06/00003
Urbroj: 533-25-17-0013
Zagreb, 16. svibnja 2017.

Ministar
prof. dr. sc. Pavo Barišić, v. r.

PROGRAM STJECANJA PEDAGOŠKIH KOMPETENCIJA ZA STRUKOVNE UČITELJE I SURADNIKE U NASTAVI

1. OPĆE INFORMACIJE O PROGRAMU

1.1. Naziv programa

Program stjecanja pedagoških kompetencija strukovnih učitelja i suradnika u nastavi

1.2. Način izvođenja programa

Klasični.

1.3. Stručni naziv nakon završetka programa

Ustanova izdaje potvrdu o završenom Programu kojom se dokazuju stečene pedagoške kompetencije i kojom se stječe 60 ECTS bodova. Na temelju članka 84. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (»Narodne novine«, broj 123/2003, 198/2003 (Uredba), 105/2004, 174/2004, 2/2007 – OUSRH, 46/2007, 45/2009, 63/2011, 94/2013, 139/2013, 101/2014 – OUSRH i 60/2015), ustanova izdaje potvrdu o završenom programu stručnog osposobljavanja.

2. UVOD

2.1. Razlozi donošenja programa

Sukladno članku 105. stavcima 8. i 9. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (»Narodne novine«, broj 87/2008, 86/2009, 92/2010, 105/2010 – ispr., 90/2011, 16/2012, 86/2012, 94/2013, 152/2014 i 7/2017) poslove strukovnog učitelja u srednjoj školi može obavljati osoba koja je završila preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij odgovarajuće vrste i ima pedagoške kompetencije. Poslove suradnika u nastavi može obavljati osoba koja ima odgovarajuću srednju stručnu spremu i ima pedagoške kompetencije.

Sukladno članku 37. stavcima 4. i 5. Zakona o strukovnom obrazovanju (»Narodne novine«, broj 30/2009) poslove strukovnog učitelja može obavljati osoba koja ima razinu obrazovanja propisanu kurikulumom, a ima najmanje srednje strukovno obrazovanje odgovarajućeg profila, pedagoške kompetencije te radni staž u struci u trajanju od najmanje pet godina. Poslove suradnika u nastavi može obavljati osoba koja je završila odgovarajuće srednje obrazovanje, stekla pedagoške kompetencije te ima radni staž u struci u trajanju od najmanje pet godina, osim ako strukovnim kurikulumom nije drukčije propisano.

Slijedom navedenog, javlja se potreba za donošenjem programa kojim bi strukovni učitelji i suradnici u nastavi stekli pedagoške kompetencije potrebne za izvođenje praktične nastave i vježbi u ustanovama za strukovno obrazovanje.

2.2. Procjena svrhovitosti s obzirom na potrebe tržišta rada u javnom i privatnom sektoru

Prema Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (»Narodne novine«, broj 87/2008, 86/2009, 92/2010, 105/2010 – ispr., 90/2011, 16/2012, 86/2012, 94/2013, 152/2014 i 7/2017) poslove strukovnog učitelja i suradnika u nastavi ne mogu obavljati osobe koje nemaju potrebne pedagoško-psihološke i metodičko-didaktičke kompetencije (u daljnjem tekstu: pedagoške kompetencije).

Slijedom navedenog, osobe koje se žele zaposliti u ustanovi za strukovno obrazovanje na radnim mjestima strukovnog učitelja i suradnika u nastavi moraju steći pedagoške kompetencije osposobljavanjem, a to im se ovim programom omogućuje.

Svrha osposobljavanja strukovnih učitelja je stjecanje pedagoških kompetencija određene razine za uspješno samostalno planiranje i izvođenje praktične nastave i vježbi u ustanovama za strukovno obrazovanje.

Svrha osposobljavanja suradnika u nastavi je stjecanje pedagoških kompetencija određene razine za uspješno sudjelovanje u izvođenju praktične nastave i vježbi pod neposrednim vodstvom nastavnika ili strukovnog učitelja u ustanovama za strukovno obrazovanje.

2.3. Usporedivost programa s programima akreditiranih visokih učilišta u Hrvatskoj i Europskoj uniji

U većini zemalja postoje programi kojima se omogućuje pedagoško-psihološko obrazovanje. *U Sloveniji na Sveučilištu u Mariboru, Pedagoškom fakultetu* postoji Centar za pedagoško obrazovanje/edukaciju. Centar za pedagoško obrazovanje/edukaciju i strukovni razvoj provodi/izvodi razne oblike izobrazbe i profesionalnog razvoja za zaposlene na području odgoja i obrazovanja (program za dodatno/dopunsko obrazovanje, pedagoško-andragoško obrazovanje). Program je namijenjen diplomantima nepedagoških studijskih programa te omogućava stjecanje pedagoško-andragoškog obrazovanja kao uvjeta za izvođenje odgojno-obrazovnog dijela pedagoške prakse. Kandidati dobivaju temeljno znanje s područja pedagogije, didaktike, razvojne i pedagoške psihologije, andragogije te specijalne didaktike kao temeljne kompetencije za izvođenje pedagoško-andragoškog dijela struke. (http://www.pfmb.uni-mb.si)

Na *Filozofskom fakultetu u Rijeci* provodi se dopunsko pedagoško-psihološko obrazovanje za nastavnike. Pravo upisa tog programa imaju i osobe koje su prema odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama i Zakonu o strukovnom obrazovanju stekle sve ostale preduvjete za zapošljavanje u osnovnim i srednjim školama, osim potrebnih nastavničkih kompetencija. Program dopunskoga pedagoško-psihološkog obrazovanja za nastavnike izrađen je kao program stručnog usavršavanja (Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, Narodne novine, broj 123/2003, čl. 76.), imajući u vidu koncept cjeloživotnog obrazovanja i usavršavanja. Program omogućava odraslima s prethodno stečenom diplomom preddiplomskog studija ili četverogodišnjim visokoškolskim obrazovanjem prema starom Zakonu o visokom obra-

zovanju da stječu znanje, vještine i sposobnosti za rad u nastavničkoj struci. (http://www.ffri.uniri.hr)

2.4. Povezanost s civilnim društvom, lokalnom (regionalnom) zajednicom, gospodarstvom, poduzetništvom

Potrebu za predloženim programom imaju ustanove za strukovno obrazovanje.

2.5. Usklađenost sa zahtjevima strukovnih udruženja

Program je usklađen sa zahtjevima Hrvatskoga pedagogijskog društva, Hrvatskoga psihološkog društva, Hrvatskoga pedagoško-književnog zbora i Hrvatskoga andragoškog društva.

2.6. Partneri izvan visokoškolskog sustava koji su iskazali zanimanje za studijski program

Ustanove za strukovno obrazovanje i Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih.

3. OPĆI DIO

3.1. Znanstveno/umjetničko područje programa

Područje društvenih znanosti.

3.2. Trajanje programa

Trajanje: 225 sati

Program je izvanredni i uključuje djelomično e-učenje.

3.3. Minimalni broj ECTS bodova potreban za završetak programa

60 ECTS bodova.

3.4. Uvjeti upisa u program

Pravo upisa u program imaju osobe koje su sukladno članku 105. stavku 8. i 9. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (»Narodne novine«, broj 87/2008, 86/2009, 92/2010, 105/2010 – ispr., 90/2011, 16/2012, 86/2012, 94/2013, 152/2014 i 7/2017) i članku 37. stavcima 2., 3., 4. i 5. Zakona o strukovnom obrazovanju (»Narodne novine«, broj 30/2009) stekle preduvjete za zapošljavanje u ustanovama za strukovno obrazovanje.

Osobe koje su stekle pedagoške kompetencije programima pedagoško-psihološke izobrazbe prije donošenja Programa stjecanja pedagoških kompetencija strukovnih učitelja i suradnika u nastavi, nisu dužne upisivati Program stjecanja pedagoških kompetencija strukovnih učitelja i suradnika u nastavi.

3.5. Ishodi učenja programa

1. Osobni profesionalni razvoj

– planirati i organizirati vlastiti profesionalni razvoj i cjeloživotno učenje

– analizirati i vrednovati vlastiti rad, odgojno-obrazovne procese i učenje.

2. Učinkovito poučavanje

– samostalno izvoditi praktičnu nastavu i vježbe i/ili sudjelovati u njezinu izvođenju

– koristiti metodičko znanje u području srodnih struka kojima pripadaju nastavni predmeti koje će izvoditi ili izvodi u školi

– samostalno birati strategije koje najviše odgovaraju predmetu, temi i potrebama učenika.

3. Planiranje

– planirati nastavne i izvannastavne aktivnosti

– planirati razvoj različitih učeničkih vještina u suradnji s nastavnicima drugih predmeta

– sudjelovati u izradi godišnjih planova rada škole.

4. Prepoznavanje individualnih potreba učenika

– prepoznati razvojne karakteristike učenika u djetinjstvu, adolescenciji i odrasloj dobi

– organizirati uvjete za učenje ovisno o razvojnim karakteristikama, sposobnostima i interesima učenika

– poticati cjeloviti razvoj učenika.

5. Praćenje i vrednovanje odgojno-obrazovnih postignuća učenika

– znati akte koji reguliraju postupke i elemente vrednovanja odgojno-obrazovnih postignuća učenika te ih dosljedno primjenjivati u nastavnoj praksi

– primjenjivati različite metode, tehnike i oblike te kreirati mjerne instrumente ocjenjivanja i praćenja

– davati jasne i konstruktivne povratne informacije učenicima.

6. Učinkovito komuniciranje i rad s drugima

– surađivati s kolegama i razmjenjivati primjere dobre prakse

– voditi tim ili sudjelovati u radu tima

– surađivati s institucijama izvan škole.

3.6. Mogućnost zapošljavanja

Program omogućava zapošljavanje u ustanovama za strukovno obrazovanje.

4. OPIS PROGRAMA

4.1. Popis predmeta i opterećenja

Tablica 1.

Redni broj	Predmet	Obvezni/izborni	ECTS bodovi
1.	Pedagogija	obvezni	4
2.	Didaktika	obvezni	6
3.	Inkluzivna pedagogija	obvezni	4
4.	Osnove opće i razvojne psihologija	obvezni	4
5.	Psihologija obrazovanja	obvezni	6
6.	Ocjenjivanje u obrazovanju	obvezni	4
7.	Metodika praktične nastave (za strukovne učitelje i suradnike u nastavi)	obvezni	22

	OBVEZNI – UKUPNO:		50
8.	Psihologija komuniciranja	izborni	3
9.	Upravljanje stresom	izborni	3
10.	Prevencija zlostavljanja i rizičnog ponašanja	izborni	3
11.	Cjeloživotno obrazovanje	izborni	4
12.	Vođenje razreda i disciplina	izborni	3
13.	Medijska pedagogija	izborni	4
	IZBORNI – UKUPNO:		20

4.2. Struktura programa

Program se sastoji od predmeta iz triju područja:

1. predmeti iz područja pedagogije
2. predmeti iz područja psihologije
3. predmeti iz područja metodike.

Obvezni predmeti nose 50 ECTS bodova. Uz to polaznici biraju izborne predmete koji nose 10 ECTS boda.

Za Metodiku praktične nastave nastava će biti organizirana u suradnji sa školama vježbaonicama, a polaznici se raspoređuju u skupine.

Za realizaciju programa predviđeno je 205 sati neposredne nastave. Nastava će se održavati oko 20 sati mjesečno tijekom 10 mjeseci. Metodičku praksu u trajanju od 30 sati polaznici će obaviti u školama koje su im dale suglasnost za obavljanje prakse.

Veličina grupa za predavanja je do 50 polaznika.

4.3. Popis predmeta i/ili modula koji će se izvoditi i na stranome jeziku (navesti jezik)

Program se provodi na hrvatskome jeziku.

4.4. Završetak programa

Nakon što odslušaju predavanja te polože sve ispite i odrade metodičku praksu prema programu, polaznici dobivaju potvrdu o završetku programa kojom se dokazuju stečene pedagoške kompetencije. Nije predviđena izrada završnog rada.

4.5. Opis svakog predmeta

4.5.1. Pedagogija

1. OPĆE INFORMACIJE			
1.1. Naziv predmeta	Pedagogija	1.5. Bodovna vrijednost (ECTS)	4
1.2. Suradnici		1.6. Način izvođenja nastave (broj sati P + V + S + e-učenje)	20 + 0 + 0 + 0
1.3. Naziv programa	Program stjecanja pedagoških kompetencija strukovnih učitelja, suradnika u nastavi i mentora	1.7. Očekivani broj polaznika predmeta	50
1.4. Status predmeta	Obvezni	1.8. Razina primjene e-učenja (1., 2., 3. razina), postotak izvođenja predmeta *on line* (maks. 20%)	1
2. OPIS PREDMETA			
2.1. Ciljevi predmeta	Polaznici će steći znanje o zadacima i sadržajima pojedinih odgojnih područja te razvijati vještine za njihovu primjenu u nastavi, komunikaciji s roditeljima učenika i kolegama te u osobnom razvoju.		
2.2. Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije potrebne za predmet	Nisu potrebne posebne ulazne kompetencije osim onih koje su polaznici stekli svojim prethodnim obrazovanjem nužnim za upis u ovaj program.		
2.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi	Nakon završetka programa polaznik će: – djelovati u skladu s etičkim standardima profesije i u najboljem interesu učenika – savjetovati roditelje o obrazovnim pitanjima – suradivati s kolegama i razmjenjivati primjere dobre prakse – suradivati s institucijama izvan škole.		
2.4. Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (4 – 10 ishoda učenja)	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita polaznik će: – razumjeti zadatke i sadržaje pojedinih odgojnih područja – prepoznavati moguće prepreke u komunikaciji i znati ih prevladati – primijeniti znanje iz pedagogije u nastavi i odgojno-obrazovnoj praksi (s učenicima, njihovim roditeljima i kolegama) – primijeniti stečeno znanje u osobnom životu.		

2.5. Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave	Svrha, predmet i zadaci pedagogije (1) Komunikacija u odgoju i obrazovanju: prepreke uspješn(ij)oj komunikaciji i načini njihova prevladavanja (3) Moć i granice odgoja: nasljedni, okolinski i osobni čimbenici u razvoju ličnosti (1) Proces i subjekti odgoja; komponente i razvoj slike o sebi (1) Odgojni ciljevi i njihova socijalno-povijesna dimenzija; odgoj i mediji (1) Stilovi odgoja: autoritarni, autoritativni, popustljivi, nezainteresirani i njihove posljedice (2) Temeljna odgojna područja (tjelesni, intelektualni, moralni, socijalno-emocionalni, radni odgoj) (2) Područja ostvarivanja odgoja (odgoj u obitelji, predškolski odgoj, odgoj u školi) (2) Metode i sredstva odgoja u nastavi (2) Samoodgoj (optimizam, sreća, pozitivno mišljenje, životni ciljevi, socijalne kompetencije, prosocijalno ponašanje) (5)					
2.6. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ *on line* u cjelini ☐ mjelovito e-učenje ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☒ radionice (ostalo upisati)	2.7. Komentari			
2.8. Obveze polaznika	Redovito pohađanje nastave, bilježenje, izrada zadaća i polaganje ispita					
2.9. Praćenje rada polaznika *(upisati udio u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta)*	Pohađanje nastave	0.7	Istraživanje		Praktični rad	
	Eksperimentalni rad		Referat		Samostalni zadaci	2
	Esej		Seminarski rad		(Ostalo upisati)	
	Kolokviji		Usmeni ispit		(Ostalo upisati)	
	Pismeni ispit	1.3	Projekt		(Ostalo upisati)	
2.10. Ocjenjivanje i vrednovanje rada polaznika tijekom nastave i na završnom ispitu	Na ocjenu utječe redovitost pohađanja nastave, ocjena samostalnih zadataka i ocjena na pismenom ispitu.					
2.11. Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i iz ostalih medija)	Naslov					
	Miljković, D. (2009.), Pedagogija za sportske trenere. Zagreb: Društveno veleučilište i Kineziološki fakultet					
	Rijavec, M., Miljković, D. (2010.), Tko su dobri ljudi. Zagreb: IEP-D2.					
	Vukasović, A. (2001.), Pedagogija (7. izd.) Zagreb: Hrvatski katolički zbor »MI«.					
2.12. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga programa)	Bratanić, M. (2002.), Paradoks odgoja, Zagreb, Hrv. sveučilišna naklada. Miljković, D., Rijavec M. (2014.), Razgovori sa zrcalom (8. izd.), Zagreb: IEP-D2. Miljković, D., Rijavec M. (2004., 2008.), Tri puta do otoka sreće, Zagreb: IEP-D2. Miljković, D., Rijavec, M. (2006.), Kako biti bolji, Zagreb: IEP-D2. Silov, M. (2003.), Pedagogija, Zagreb: Persona.					
2.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija	Kvaliteta i uspješnost izvedbe predmeta prati se samovrednovanjem nastavnika i anketiranjem polaznika te statističkom analizom uspješnosti polaznika.					

4.5.2. Osnove opće i razvojne psihologije

I. OPĆE INFORMACIJE			
1.1. Naziv predmeta	Osnove opće i razvojne psihologije	1.5. Bodovna vrijednost (ECTS)	4
1.2. Suradnici		1.6. Način izvođenja nastave (broj sati P + V + S + e-učenje)	20 + 0 + 0 + 0
1.3. Naziv programa	Program stjecanja pedagoških kompetencija strukovnih učitelja, suradnika u nastavi i mentora	1.7. Očekivani broj polaznika predmeta	50
1.4. Status predmeta	Obvezni	1.8. Razina primjene e-učenja (1., 2., 3. razina), postotak izvođenja predmeta *on line* (maks. 20%)	1